

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ: POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
BENEDEK JÁNOS. Dr. BOROSS LAJOS.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHÁZ:

Debreczen, Főér. 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Világ proletárjai.

— április 30.

Félelmetes, idegen szellem terjeszti birodalmát a magyar nép gondolatvilágában. Ez a szellem a leg-szentebb emberi jogoknak hazátlan, elesigázott, lázongó lelkek által hirdetett torz-tanítása.

Nem szeretném, ha bárki is félre értene. A rendszernek átkát, mely a kiváltságosokat juttatja meg nem érdemelt hatalomhoz és jóléthez, a protektorátus garázdálkodását, mely a becsületes munkának örök kálváriája, én is ismerem, aminthogy ismeri s lelke mélyéből megveti és küzd ellene mindenki aki önnön erejére támaszkodva kénytelen megvívni azt a nehéz harcot, mely aztán biztosít számára egy-egy talpalattnyi tért, hol a kényelmesen henyélők ezrei között úgy, ahogy megálhat.

S amiként életem célja és létem alapja a munka, ép úgy leg-szebb, — legragyogóbb ideálom a munka diadala.

A társadalmi evolúciók tehát, melyek a munka jelszavával mind sürűbben reszkettetik meg a levegőt, engem meg nem rémitenek. Ellenkezőleg, ez evolúciók erőteljessége legszebb ideálomnak, — a munka diadalának biztosítéka és hiszek e diadalban, hiszek azzal az erős, rajongó hittel, mely a becsületes munka küzdelmét a kétségbeeséstől megóvjá.

És mégis, vagy talán épen ezért aggodalommal ismételem, a legközelebbi napok szomorú eseményeire is gondolva, hogy félelmetes, idegen szellem terjeszti birodalmát a magyar munkás nép gondolatvilágában. A leg-szentebb emberi jogoknak hazátlan, elesigázott, lázongó lelkek által hirdetett torz tanítása férközött a magyar munkásnép eszéhez s félrevezette azt.

Ez egyszerű emberek egyszerű észjárását fellengős, „világboldogító” jelszavak uralják s nehéz munkájukban mindenáron rabszolgaságot keresve vad, forradalmi eszmék hevitik a tőke, a munkaadó ellen s fanatikus tudatlansággal énekelve a

Marseilles idegen dallamát, egyszerre feláldozzák a haza szent fogalmát, hogy minden teher nélkül vonulhassanak be a világ proletárjainak nagy egyesületébe, hol nincs fogalom szent más, csak egy: a kenyér!

A kenyér. Gondolom harmad éve járt nálunk egyik Makaulay, tagja a tudományok művelésében, a protestantizmus védelmében és terjesztésében kiváló angol Makaulay családnak, maga is kiváló történetíró s meglátogatva néhány magyar gyárat, nem győzte eléggé dicsőíteni a magyar munkások önértetét.

S valóban nincs is valami szebb, valami tisztelet parancsolóbb, mint a munkának önérzete. Boldog hely az, hol a munkásnak verejtékes arczát az öntudatos komolyságnak glóriája övezi.

Am ezt az önértetet, ezt az öntudatos komolyságot, mely pedig a munka diadalának legerősebb biztosítéka a kenyérnek a Marseilles hangjainál szentté avatott fogalma meg nem termi, meg nem őrizi soha, hanem elűzi azt s a munkásnép talán sok panasszal teli, de eladdig nyugodt lelkébe a dacznak, gyűlöletnek elvadult és elvakult szenvedelmét költözteti, mely forradalmi jelszavakkal álomkép után kergeti a nehéz munkának milliónyi hadát, mely kirugva talp alól a nyugodt megfontolást, megfosztja a lázongó ezreket annak lehetőségétől, hogy a való helyzettel számolva és nem világboldogító szölamokat hangoztatva igyekezzenek javítani nehéz helyzetükön s hogy valóban kenyeret biztosítsanak maguknak, vagy a meglevőt igyekezzenek javítani és nem sivár helyzetüket súlyosbitani azzal, hogy eldobják maguktól a meglevő falatot is.

A világ proletárjainak nemzetközi szervezkedése nagy erő. De sohasem lesz akkora erő, hogy lerombolja s eltörölje földszinéről az államalakulatok természetszerű szükségességét s hogy világboldogító eszméivel elűzze valaha a kevesek osztályrésziül jutott jólétnek nyomából a milliók nyomorának árnyékát. Ez így volt az idők ele-

jétől s ez így lesz az idők végéig. A harcz, a küzdelem eredménye csak egy lehet s ennek az eredménynek meg kell lenni: a jólét s a nyomor ellentéteinek, ez ellentétek elfajulásának mérséklése. Semmi más!

Kik ennél többet ígérnek, ha rajongók is — csalók és a Marseilles dallamának tanitgatásánál e rajongók válnak önnön ügyöknek árulóivá, mikor kiölik ezreknek lelkéből a haza fogalmát, mert nehéz küzdelmüknek azt az egyetlen eredményét kivívni, fejleszteni s biztosítani másutt, mint hazájuknak határain belül és sok tekintetben az államhatalomban való részesedésük révén — nem lehet.

S kérdezem: nemzetközi proletárokkal vajjon melyik állam osztja meg szívesen a maga hatalmát?

Egyik sem. S ez az internacionális jelleg felpántlikázva a legegészségtelenebb tulhajtásokkal állja elsősorban utját a szociális-mus törekvéseinek, teszi ellenszenvesse az államhatalmak előtt s késlelteti a komoly, nehéz munkának megérdemelt diadalát.

Talán az államokban, hol hatalmasan kifejlett ipar van, hol a megszilárdult tőkének zsarnoksága a munkaerő felett, kétségtelen ott talán természetessé, jogossá válik szemünkben a munka küzdelmének sok kétségbeesett, szertelen eszköze, de nálunk, hol az ipar csenevész csecsemő korszakát éli, hol a tőke nem más, mint jórészt a hitelnek több, kevesebb sikerrel kiaknázása, nálunk a nyugati mintára szervezett munkás küzdelmek vajmi könnyen csak a koldusbotot szaporítják s alapjaiban rendítik meg azt a csenevész, alig tengődő magyar ipart.

Nem, nem egészséges irányban halad a magyar munkásnép gondolat világa! Ezt a világot félelmetes, idegen szellem vette birtokába és én a tizezrek munkaszüntetésében, lázas vergődésében, tüntető elvonulásában, Marseilles énekében még nem tudom látni a „virradatot”, a „hajnal hasadását”!

Az internacionális összetartás

Csipkefüggönyök tisztítását

kifogástalanul teljesíti

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és vegytisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-
utca 42-ik szám.

érzete talán adhat a küzdelemhez, sorsuk viseléséhez erkölcsi erőt, de a magyar munkásnak, ha hazáját megtagadva száll sorsa ellen a csatába, vesztett az ügye; mert ez erőtlenség, kiszípolyozott országnak nincs anyagi ereje ahhoz, hogy ütköző pontja lehessen a proletárizmus világátalakításra törő felséges, de a salakoktól még meg nem tisztult igazságainak, ebben az országban ma még az utolsó munkásra isszokszor az önmegtagadást követelő nagy és szent kölelenség hárul: napszámosságul szegődni a nemzeti ügynek s kiépíteni azt a hazát, melynek határain belül remélheti munkája diadalát.

J' accuse! mondom Tóth Bélával. Vádolok!

Az elmúlt hét izgalmas légkörében sok olyan írást olvastam a helyi lapokban, melyek behatolva a munkáskérdés rengetegébe, csak cicerós töltényeket puffogtattak szertelen nagy zajjal, céltalanul s a helyett, hogy utat jelöltek vagy utat tapostak volna a vad bozótok között, csak e rengetegnek légkörét segítettek a puszkapor szagával tölteni meg.

Hej, de sok lakója van pedig ennek a nagy rengetegnek, kiknek tápláléka, éltető eleme a puszkapor szaga.

S hogy e gonosz gnómok vegyék hatalmukba a magyar munkáskép ezreit, attól őrizze isten első sorban a magyar munkás népet, meg a magyar hazát egyaránt!

Dr. Boross Lajos.

A hiba.

— április 30.

(W.) Nem szólunk semmit. Azt is lassan mondjuk. Ma jó hallgatni. Éber a figyelem, gyors és erős a kéz. A paragrafusoknak szárnyuk van. Repülnek és leszállanak itt is, ott is. Szóval nem szólunk semmit.

De most, mikor már nyugodt minden vasuti, pöfög a lokomotív és a miniszter, csenget a vasuti portás és a — vizsgálóbíró, zakatol a vonat és a szabadelvűpárt, felvetünk egy eszmét mégis.

A vasutasoknak tényleg voltak sérelmeik. Nagyok és bántók. A publikum is rokonszenvezett a mozgalommal. Szolidaritásuk gyönyörű példa volt a magyar közéletnek. Higgadtságuk férfias, öntudatos gondolkodásra vallott.

Negyvenezer ember között, hogy akadt olyan, aki a részletekben brutális, embertelen és alacsony módon megkárosított tudva és akarva ártatlan embereket, — nem csoda.

Csak egy hiba volt az egész dologban, amint azt ma — ha igaz — legfeljebb jövő példa igazolja

Nem kérni, nem követelni, nem erőszakolni kellett volna a fizetés felemelését. Ez nem fair. Mondaná gróf Tisza István. Ez nem illik, ezt nem szabad. Ez közönséges komisszág. Brutalitás, eszközözés, galádság sattsőbbi.

Az lett volna a módja a dolognak, hogy kérni kellett volna a fizetés felemelését — egyenként ket millióval — de kijelenteni, hogy az első évi részletet felajánlja kiki valamely jótékony célra.

Az egyik talán a bécsi mintára Budapestnek egy muzeumot, a másik a Schönbrunn mintára egy kolosszális állatkertet, a harmadik, a negyedik, az ezredik, a negyvenezeredik, mind, mind, valami közintézményre Budapestnek, bécsi mintára.

A fizetés felemelését így nemcsak megkapták volna, de talán még fel is mentették volna a magyar vasuti hivatalnokokat a szolgálattól — Magyarországon.

De hát a vasutasok nem értenek a magyar politikához. Nem hiába nem kértek tanácsot gróf Tisza Istvántól. Ez hiba. Nagy hiba. Verje a mellét, mondjon mea Culpát minden vasuti. Tanuljon emberséget, hazafiságot, áldozatkészséget és egyebet. Itt a példa.

Hogy a vasuti hivatalnok adós? Nyakig? Fülíg? mellékes.

Mondja ki a vasuti hivatalnok, hogy nem fizet ezentúl Wechselochuld-ot, csak Darlehen-t, mint ezt kimondta az udvari főmarschalli hivatal az uralkodóház tagjai nevében.

Egyszerű eset. Mindenhez csak ész kell és meg. A fizetésfelemelés pedig, ha azt józan ésszel kezdik kiesikarni, ha az idén jótékony célra megy is, meg lesz jövőre és mindörökké.

Amen.

Csiky Lajos nyilatkozik.

— ápr. 30.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja, a „Debreczen“ folyó hó 28-iki számában „Az Andaházi-Szilágyi-intézet gondnoki állása“ czimmal egy közlemény jelent meg, melyre tisztos nevem iránti parancsoló kötelesség reám nézve azonnal válaszolni. Kérem e soraim kiadását.

Elmondja a közlemény, hogy a nevezett intézet gondnoki állására akkor választottam meg, mikor még tagja voltam a városi törvényhatóságnak, de a bizottsági tag választásnál kibukván, megszüntem a törvényhatóság tagja lenni. Ez eddig feltétlenül így van, ez kétségtelenül igaz. A közlemény ezután a következőket mondja: „Az alapítványt tevők azonban végrendeletükben határozottan kikötik, hogy az intézet gondnokának városi bizottsági tagnak is kell lenni, miután Csiky pedig nem az, másfél év óta jogtalanul viseli a gondnoki állást. — A tanács mai ülésén is szóba került ez a dolog és a tanács véle-

ményt kér a jog- és pénzügyi-bizottságtól az iránt, vajjon tűrhető-e az, hogy a végrendeletek akaratának meg nem tartásával gondnok lehessen olyan egyén, ki a végrendeletben előírt rendelkezések szerint nem lehet az Egyben az egyházkerület elnökségét is felhívta a tanács erre a körülményre.“ Hát erre már mindenestre van szavam, és pedig először is az, hogy a közlemény írója alapítványt tevőkről, végrendeletekről beszél, holott ilyenek egyáltalában nincsenek, mert az én tudomásom szerint Andaházi Szilágyi Mihály egymaga alapította a nevével viselő intézetet, Debreczenben 1843 augusztus 6-án kelt, s husz pont alatt egybeállított végrendeletével. No de hát ez nem lényeges dolog. Hanem az már lényegbe vágó, hogy a cikkíró szerint a végrendelet határozott rendelkezése alapján az intézet gondnokának városi bizottsági tagnak is kell lenni. A végrendelet szerint „Főtiszt. Superintendens és az utána való debreczeni első tiszt. predikátor urak befolyásokkal, a választott nemes kommunitás maga tagjai közül... alkalmas református embert kandidáció nélkül válaszson, ki egyszersmind főkurátor, s az intézet percceptorja legyen.“

Ebből tehát mindenestre következik az, hogy az intézet gondnokát a hites kommunitás, vagyis a városi törvényhatósági bizottság tagjai közül kell választani, de azt, hogy ha az a gondnok bármely okból is kimarad a bizottság tagjai közül, hogy neki ekkor vissza kellene lépnie gondnoki állásától, azt a végrendeletnek szavaiból ugyan nem lehet kiokoskodni. De tegyük föl, hogy benne volna az a végrendeletben. Miért történt akkor, hogy egyik gondnok elődöm, Gönyei Károly, amint tudom, kilenc évig volt gondnok úgy, hogy nem volt egyszersmind városi bizottsági tag is. Ha neki elnézték, miért nem nézik el nekem is? Ha nekem nem nézik el, miért nézték el nekem? Vagy ma több Debreczenben az ilyen pedagógiai tudást igénylő állásra az alkalmas ember, mint akkor, a 70-es és 80-as években volt? Különböznék legyem nyugodt a t. cikkíró s vegye tudomásul azt, hogy mihelyt kimaradtam a városi bizottsági tagságból, azonnal elmentem felettes hatóságaimhoz s megkérdeztem tőlük, mit tegyek már intézeti gondnoki állásommal? Mindnek az volt a véleménye, hogy nem kell lemondanom, mert a végrendelet nem parancsolja azt. Közben pedig fölmerült az intézet életében egy nagyon kellemetlen ügy: egy intézeti lakó az éjszaka homályában mindenestől megszökött házunkból s felettes hatóságom még mindig nem döntötte el azt, hogy vajjon terhel-e engem felelősség, persze vagyoni felelősségről van szó, ebben a kérdésben. Gondom lesz rá, hogy a jövő hónapban egybeülendő egyházkerületi közgyűlés döntson valahára e kérdésben, s akkor majd tudni fogom további teendőmet. De míg ez az ügy el nem dől, állásomtól tisztességgel nem válhatok meg. Azt mindenestre megvitattuk, hogy a végrendelet értelmében jogtalanul visetem-e én eddig a gondnoki állást, s vajjon a türelmetlenkedőknek igazuk van-e, ha kérdezik, hogy tűrhető-e az én gondnoki állásomban való megmaradásom?

Debreczen, 1904. április 29.

Csiky Lajos.

A nyilatkozatra volna azonban egy pár megjegyzésünk.

Az a kérdés, hogy Gönyei Károlynak mit nézték el, mit nem, miért nézték el, miért nem, az írott végrendelettel szemben figyelembe nem jöhet és legkevésbé hivat-

Olcsó bevásárlási forrás **Glück Ede férfi-, női- és gyermek-czipő** áruháza.

Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.

DEBRECZEN, Piacz-utoza

2 szám alatt,

(kistemplommal szemben).

kozhatik arra Csiky tanár ur, aki mint az intézet gondnoka, hivatott óre volna igazság szerint annak, hogy a végrendelet rendelkezései betartassanak.

A megszökött lakó dolgában az a bizonyos felelősség pedig nem köti a nagytiszteletű urat az állásához, mert hiszen Csiky Lajos a Ferencs József-rend lovagja, akadémiai tanár, a felelősséget extra dominium is viselheti.

Hogy van-e elég pedagógiai tudással bíró városatyá, a kérdés pedig a kommunálisra tartozik.

A debreczeni színház jövője.

A színházbizottság ülése.

— április 30.

Debreczen város színházi bizottsága tegnap délután fontos ülésre jött össze. Ez alkalommal mondott véleményt a felett, kire óhajtja bízni a színház igazgatását. Ezt a kérdést Oláh Károly tanácsnok indítványára zárt ülésben intézték el, holott erre a zártülésre épen semmi szükség sem volt. Nyilvános pályázatról volt szó, személyek voltak ugyan érdekelve, de ha a színházi bizottság a szintársulat egyes tagjai felett nyílt ülésen mond kritikát, miért kellett épen a színház igazgató választás kérdésénél zárt ülést elrendelni. A nyilvánosság kritikájától közpályán működőknek nincs okuk tartani, sőt állani kell a jogos kritikát, jelen esetben pedig ilyesmire szó sem lehetett, mert hiszen senkinek se lett volna bántódása, bármit mond is. A zárt ülés eredménye különben az volt, hogy a bizottság titkos szavazással 11 szóval 6 ellenében Zilahy Gyulának javasolva a színházat kiadni.

A gyűlésről különben a következőkben számolunk be:

A színházbizottsági ülésen Kovács József polgármester elnöklelte alatt jelen voltak: Zádor Lajos, Szentkirályi Tivadar, dr. Nagy Zsigmond, dr. Fejér Ferencz, Somogyi Pál, Aczél Géza, dr. Magoss György, Berger Jenő, Lengyel Imre, Oláh Károly, Márk Endre, Tóth István, Komlóssy Dezső, Sz. Szabó József, Végh Gyula, Vecsey Imre.

Elnök, miután üdvözölte a bizottság megjelent tagjait, megnyitotta a gyűlést. Először Makó Lajos színház igazgató beadványát vette elő, amelyben a szerződési feltételeknek megfelelőleg társulatának névsorát mutatta be. A névsor a jelenlegi társulatnak a most folyó s bekövetkező szezonra szerződött tagjait tünteti fel.

A bizottság rövid eszmecsere után, amelyben természetesen a szintársulat néhány tagjáról is szó volt, elhatározta, hogy a beterjesztett névsort egyelőre tudomásul veszi s megbizta a színházi felügyelőt, hogy a felmerülő hiányok vagy kifogásokat elintézésre terjessze majd a színházbizottság elé.

Makó Lajos színház igazgató terjesztette elő ezután kérelmét, hogy a szubvenzió hátralévő részét utalványoztassa ki a bizottság.

A bizottságnak semmi érdemleges kifogása nem volt s javasolja a tanácsnak, hogy a szubvenzió hátralévő részét adja ki Makó Lajos igazgatónak.

Ezután Kovács József polgármester elmondta, hogy az ülés legfontosabb tárgyához, a színházi pályázat eredményének elbírálásához s ezen az alapon az új igazgató megválasztásához ért.

Oláh Károly tanácsnok javasolja, hogy a pályázat sorsát zárt ülésben döntsék el. Aczél Géza hasonló értelemben szólott. Az indítványt elfogadták.

Három pályázat érkezett be. Makó Lajos debreczeni, Zilahy Gyula aradi és Nádasi József pécsi színház igazgatók pályáztak a színházért. A titkos szavazásban tizenhét bizottsági tag vett részt. Közülük tizenegy Zilahy Gyulára, hat pedig Makó Lajosra szavazott. Nádasi József egyetlen szavazatot sem kapott.

A színházbizottság tehát szavazattöbbséggel hozott határozat alapján javasolja a tanácsnak, hogy a színházat hat egymásutáni esztendőre Zilahy Gyulának adta ki.

A tanács döntése.

A városi tanács Kovács József polgármester elnöklésével ma délelőtt fél 11 órakor tartott ülésén döntött a színházi pályázatok felett.

A tanács minden szavazattal bíró tagja jelen volt ezen a fontos, rendkívüli tanácsülésen, mely nyilvános volt.

Oláh Károly tanácsnok előadó szöveget először. Tudatja, hogy hárman pályáztak. Makó Lajos debreczeni, Zilahy Gyula aradi és Nádasi József pécsi színház igazgatók. A pályázati kérvényeket többek óhajára Varga Elemér polgármesteri titkár olvasta fel.

Ezután Vecsey Imre főjegyző indítványára Nyiregyháza átíratát olvasták fel, melyben Nyiregyháza azt az óhaját fejezi ki, hogy Zilahy Gyulát ajánlják igazgatónak. Máramaros-Sziget nem nyilatkozott.

Majd a színházi bizottság határozatát olvasták fel. A bizottság 11 szóval 6 ellenében Zilahynak javasolja a színházat bérbe adni.

Ezután két táviratot olvastak fel, melyet Stauber József és Schröder Béla aradi lapszerkesztők intéztek a polgármesterhez, melyben kijelentik, hogy Zilahy működésével az aradiak meg voltak elégedve és távozását csak sajnálni fogják.

Oláh Károly határozati javaslatát terjeszti elő. Előadó tanácsnok azt javasolja, hogy a tanács fogadja el a színházi bizottság javaslatát és 6 évre Zilahy Gyulának adja bérbe a színházat.

Csóka Sámuel a színházi bizottság ama határozatához szól, mely azt mondja, hogy a színház esetleges átalakítása esetén az átalakítás költségeit az igazgató fedezi. A pályázati feltételekkel a színházi bizottság javaslatának ez a része ellenkezik.

Magoss György elváltatni óhajtja ezt a kérdést. Előbb döntsünk a színház igazgató személyére nézve, azután határozzunk a színház átalakítása felett.

Csóka Sámuel nem fogadja el az előadói javaslatot. Makó igazgató 2 év óta van itt. Becsületesen, a közönség teljes melegezésére működik itt és nem tartja összeegyeztethetőnek, hogy minden indok nélkül elvegyük Makótól a színházat. Makó ösmeri, semmi nyomosabb indokot, ellenvetést nem tud ellene, kéri, adják oda Makónak a színházat.

Oláh Károly szerint szakférfiak véleménye az, nem lehet kisebb színházaknál levő társulatok értéke szerint megítélni, ha egy igazgató Debreczenbe jön.

Roncsik Lajos kijelenti, számolni kell a tett ajánlatokkal. Javasolja, hogy aki köte-

lező ígéretet tett a színház átalakítására, azt az obligóból nem kell kiengedni.

Elnök ezután elrendeli a titkos szavazást, melynek eredménye az, hogy Zilahy Gyula 7 szavazatot, Makó 2 szavazatot kapott, tehát a tanács is 5 szótöbbséggel Zilahy Gyulának adta bérbe a színházat.

A polgármester nem szavazott.

Szavaztak: Vecsey Imre főjegyző, dr. Magoss György főügyész, Végh Gyula főkapitány, Bészler Károly, Király Gyula, Körner Adolf, Oláh Károly, Szabó Kálmán, Csóka Sámuel tanácsnokok. Aczél Géza főmérnöknek és Roncsik Lajos főszámvevőnek nincs szavazati joguk.

A tanács ezután egyes, a szerződésre vonatkozó részleteket beszélt meg, végül Nádasi József áldozatkészségeért, amiért a terveket elkészíttette, elismerést és köszönetet szavazott. Az ülés ezután véget ért.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Vasárnap délután, A hajduk hadnagya, operett.

Vasárnap este, Utazás az özvegység felé, vigjáték.

Hétfő, először: Segédtanár, szimfónia.

Kedd, Szoyer Ilonka vendégfelléptével „C” szünetben, rendes helyárrakkal Hoffmann meséi, opera.

Szerda, Szoyer Ilonka vendégfelléptével „A” szünetben, rendes helyárrakkal Bob herceg, operett.

Csütörtök, Szoyer Ilonka vendégfelléptével „B” szünetben, rendes helyárrakkal Nebántsvirág, operett.

Péntek, Szoyer Ilonka bucsufelléptével, általános bérletszünetben, rendes helyárrakkal Denevér, operett.

Szombat, először: Rejtett boldogság szimfónia.

Vasárnap délután, Egyenlőség fantázia.

Vasárnap este, Liliom Klári, népszimfónia.

Lotti ezredesei. Csütörtökön este a Lotti ezredesei szereztek újból nem mindennapi szórakozást a színház igazgató közönségnek. Lotti szerepében Rózsa Lili aratott nagy tetszést kedves játékaival, bájos megjelenéseivel, szépen előadott énekszámokkal s pompás tánczával. Minden ének és táncszámát meg kellett ismételnie s még azután is alig akart szünni a taps. Kitűnő volt Krémer Jenő és Faragó Ödön s a második felvonásban állandó derűtségben tartotta a közönséget Sebestyén Géza. A többi szereplők is a szokott jók voltak.

Utazás az özvegység felé. Szécsi Ferencztől, a Víg-színház sok éven keresztül volt dramaturgjától és több kisebb sikerült színházi mű szerzőjétől joggal várhatunk irodalmi becsű vigjátékot. Azt hittük, hogy az, aki sokáig élt a francia szellemesség levegőjében és a színházi mesterfogások világában, meglepetést fog kelteni a darabjával. Csalódtunk. Szécsi Ferencz legújabb

Egyedül kapható: Dr. Róthschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél, Debreczen, Kossuth-utca.

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra-féle arccrém”, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arccrém szeplő, májfoltok, vöröspattanások és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen. Egy tégely 1 korona, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

irodalmi termékében nincs gall esztétika, nincs színpadi technika. Művirághoz hasonló, amelynek nincs illata és színei fénytelenek. A rövid mesét három felvonáson keresztül nyújtja a szerző, azért, hogy a másodikban egy élénk nizzai képet mutasson és a végén egy jelenetet kapjunk, amelyet úgy a „Makranczos hölgy“-ből, mint a „Vasgyáros“-ból eléggé ismerünk. — A terjedősséget szerencsére orvosolta valahogy a rendező kék irónja, de a sürités munkája dacára meglátszott az üresség, a finom vizjátéki jellemzés és a logikai valószínűség hiánya.

Színészeink jobb sorsra méltó igyekezettel iparkodtak a darabot megmenteni. Elsősorban Hahnel Arankáról és Palágyiról kell megemlékeznünk. Hahnel elegánsan, nagy szenvedélyvel, sok temperamentummal játszotta meg miss Ellen Moore szerepét. Palágyi, a nem neki való bonvivant szerepben nagyon jó volt. A második felvonás sikerült végjelenete után Hahnelrel együtt sokszor hívták ki függöny elé. — Jeszenszkynek elegáns finom Ágota volt. Faragó Lugosi tanár szerepét nem vette elég komolyan; de az ő pompás komikuma legaiább derültté tette az estét. A mellékszereplők mind megfeleltek. Ki kell emelnünk a kis Térey Honkát, a ki bakfisch szerepében nagyon kedves volt. A pompás rendezésért Faragót illeti a dícséret. Ide iktatjuk még, hogy Hahnel Aranka gyönyörű virágadományokat kapott.

(D. I. dr.)

NAPI HIREK.

— **Vasárnapi istentisztelet.** Ref. templomainkban vasárnap a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Uray Sándor. Kistemplomban Dicsőfi József. Ujtemplomban Könyves Tóth Kálmán. Ispoltályi templomban Szele György. Csapókerkben Kovács János. Szegényházban Hajdu Zsigmond.

A Homokkertben délelőtt 9 órakor imádkozik: Szeremley Gyula esküdt felügyelő.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

A kath. templomban: Szombaton este 6 órakor a májusi ájtatosság kezdete körmenet és szent-beszéddel tartja, dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános. — Vasárnap délelőtt 6 órakor misézik Nyári Ignác, 7 órakor Szabó István, 8 órakor a főgym. ifjusága számára egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor az ünnepi misét mondja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános segédlettel, utána Ruzska Zoltán prédikál, háromnegyed 11-kor a Svetitszárda és az elemi iskolák növendékei részére misézik Molnár Kálmán, a fél 12 óras misét Pák Emil mondja. Délután 3 órakor lytánia, fél 6 órakor rózsafüzér, 6 órakor a májusi ájtatosságot szent-beszéddel dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános tartja. Május hónap mindennap 1/6-kor rózsafüzér, 6-kor pedig ájtatosság lesz szent-beszéddel, melyet, mint minden évben úgy ez idén is dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános fog tartani.

— **Katonai áthelyezés.** A hadügy-miniszter gróf Szirmay Sándor 4-ik huszárezredbeli I. osztályú századost az Üxküll-Gyllenband 16-ik huszárezred debreczeni pótkeretéhez helyezte át.

— **Hány választó lesz a jövő évben.** Debreczen szab. kir. város központi választmányja az összeíró küldöttségnek munkálatait felülvizsgálván, úgy találta, hogy az I. választókerületben 1500, a II. választókerületben 2081, a III. választókerületben 1850, együtt 5431 választó birandjogosultsággal. Az ideiglenes választói névjegyzék nem mint előbb tervezve lett, a városház I. em. 26. számú helyiségében, hanem a nagykö-

zönség könnyebb hozzáférhetése végett a városházának közgyűlési termében fog folyó évi május 5. napjától azon hó 25. napjáig közszemlére kitétetni, a névjegyzék elleni felszólamlások s azokra teendő észrevételek beadási módzata és határidőiről a központi választmány 12—1904. számú házanként is kihordatott s általunk már közölt hirdetménye ad bővebb felvilágosítást.

— **Kiss Áron predikációja.** Megható dolog az, amiről az alábbiakban emlékezünk meg. A tiszántuli egyházkerület nyolczvankilenc éves agg főpásztora a héten egy két ivre terjedő egyházi beszédet mondott tollba. A beszéd a feltámadásról szól és valósággal mintája az íróművészet szépségeinek. Több helyen verses részek is váltakoznak a lendületes, kifejező prózával. Az említett beszédet Uray Sándor püspöki segédlelkész fogja elmondani holnap a Nagytemplomban tartandó istentiszteleten.

— **A jog és pénzügyi bizottság** a jövő héten Vecsey Imre főjegyző elnöksége alatt ülést tart. A bizottsági ülés két-három napon keresztül folytat tárgyalásokat városi ügyekben s ezek között hosszabb tárgyalást provokál majd az új helypénz szabályrendelet.

— **A sertészarlat feloldása.** Dr. K. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány a mezőrendőrség nevében ártirt a városi tanácshoz, hogy mivel a sertésvész már igen gyengén pusztít a hizók között s száj- és körömfájás is csak szórványosan fordul elő s mivel már csak a körzet van zár alatt — engedélyezze a sertésvásár megtartását mielőbb, még pedig aképen, hogy a kis — szabadság nap utáni sertésvásár az 5-ik körzetben levő baromvásártéren legyen, mindaddig, míg a zárlat alatt levő 8-ik és 9-ik körzet feloldatik a zár alól.

— **Hangverseny.** P. Nagy Zoltán, a kiváló főiskolai zenetanár folyó évi április hó 30-án, d. u. 5 órakor az „Arany Bika“ szálló dísztermében előhaladott magántanítványaival hangversenyt rendez az alábbi műsorral: 1. Mozart. D moll sbránd Harsányi Jolán. 2. Oginski. B dur polonaise Szántó Mariska. 3. Grieg. Albumblatt op. 28. No 3. S. Szabó Emma. 4. Schubert. Impromptu as dur op. 90. No 4. Boros Anna. 5. Rubinstein. Románcz op. 44. Popper Irma. 6. Beethoven. 6. variatio op. 34. Maier Pálma. 7. Székely. 7-ik magyar sbránd. Tatay Zoltán. 8. Chopin. Berceuse op. 57. Kuthy Anna. 9. Schumann. Warum? Aufschwung op. 12. Popper Klára. 10. Liszt. Faust waltzer, koncert paraphrase Szántó Jolán. 11. P. Nagy Zoltán. Magyar kardal 4 szólamu férfi karra. Előadja az ev. reform. tan. képző int. énekkara. Belépti díj nincsen.

— **Fegyelmi egy presbitérium elen.** Kiss Áron püspök, az egyházi költségvetés rendetlenségei miatt, a békési ref. egyház presbitériuma ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el. A fegyelmi ügy tárgyalására 60 presbitériumi tagot idéztek be.

— **A rabsegélyző egylet közgyűlése.** A Debreczen városi és Hajdumegyei Rabsegélyző Egylet az évi közgyűlését május 8-án, d. e. 11 órakor fogja megtartani a városháza nagy tanácstermében. Az egyleti titkár személyenként is széjjelküldi az egyleti tagoknak szóló meghívókat, de ez uton is tisztelettel kéri az ügyiránt érdeklődőket, hogy a gyűlésen megjelenni sziveskedjenek.

— **Vallásos összejövetelek.** A holnap délután 3 órakor tartandó vallásos összejöveteleket ezen sorrend szerint tartják meg: Csapókerkben imádkozik Papp László, bibliát magyaráz Szabó Bálint, imádkozik Melegh Gyula. Homokkertben imádkozik

Tóth Sándor, bibliát magyaráz Létay Pál, imádkozik Barkaszi Károly.

— **A torna egylet közgyűlése.** A „Debreczeni Torna- és Kerékpáros-Egylet“ folyó évi május hó 1-én (vasárnap) d. u. pont 3 órakor, az Angol Királynő szálloda fehérr termében rendez évi közgyűlést tart, amelyre az egyesület összes tisztelt tagjait ez uton tisztelettel hívja meg Debreczen, 1904. apr. 30. Laszka János Kálmán egyesületi ügyvivő elnök. Jegyzet: Az egyesület alapszabályai értelmében, ezen közgyűlés, eltekintve a megjelent tagok számára, feltétlenül határozatképes.

— **Kossuth-ünnep Szatmáron.** Szatmár város közgyűlése már régebben elhatározta, hogy a városház díszterme számára megvesse Kossuth Lajos életnagyságu arcképét. Ez a kép a napokban elkészült s május 8-án fogják leleplezni nagy ünnepélyességgel. Kossuth Ferencet is meg hívják az ünnepélyre, sőt ez alkalomból a város díszpolgárává választják.

— **Elhalasztott gyűlések.** Kiss Áron püspök az egyházkerületi tanügyi bizottság ülését május 3-ról 6-ra, a főiskolai igazgatótanács ülését május 4-ről 7-re halasztotta el.

— **A debreczeni ref. tanítók segélyegyletének hangversenynyel egybekötött felolvasó-estéje.** A népszerűség nehézmunkájában fáradozó ref. tanítók összegyűlése megalakították a ref. tanítók segélyegyletét, azon czélból, hogy özvegyeiken, árváikon és önmagukon a szűkség idején segítsenek. Mint szorgalmas méhek, együtt-együtt érezve és dolgozva fáradoznak azon, hogy egyletük minél hamarabb teljesítse nemes feladatát, hogy igazán segítő egylet legyen. De önmagunkban gyengék vagyunk, városunk társadalmának lelkes tanügybarátaikhoz fordulunk erkölcsi és anyagi támogatásukat kérve. Nem kívánjuk ingyen, nyújtunk érte élvezetet. Mert igazi élvezetet fog nyújtani azon hangversenynyel egybekötött felolvasó-estéje, melyet a ref. tanítók segélyegylete folyó év május 12-én rendez, társadalmi életünk kiválóbb tagjainak közreműködésével a ref. főiskola dísztermében. Hisszük, hogy a minden szépért, jőért és nemesért lelkesülő tanügybarátok mind ott lesznek ezen zászólóját bontó jótékony czélú egylet első bemutatkozásán. Az ünnepély műsorát legközelebb közölni fogjuk, a meghívók szétküldése is folyamatban van. A rendezőség.

— **Tomcsányi Russi meghalt.** A Magyar Színháznak szerdán este szerencsétlenül járt művésznője, a közönség dédelgetett kedvence, Tomcsányi Russi, hajnalban meghalt Réczey tanár klinikáján. Az orvosok tudománya, hozzátartozói és pályatársai aggódó szeretete nem voltak képesek őt megmenteni a haláltól, mely rettenetes égési sebei okozta szenvedései között már csak megváltás volt a számára.

— **Az ipartestület előljárósági ülése.** Az ipartestület eddig tudvalevőleg azt a rendszert követte, hogy előljárósági üléseit minden hónap utolsó csütörtökén tartotta meg. A rendszer megváltozott s ezutal az előljáróság a hónap első csütörtökén ülésezik. A legközelebbi ülés tehát május hó 5-én, délután 5 órakor lesz a testület kisebbik tanácstermében.

— **Nagy fizetésképtelenség.** A debreczeni Goldstein és Gelberger kézműveskereskedő cég fizetésképtelenségét jelentett. A passzívák 200,000 koronára rugnak.

— **Közgyűlés.** A Debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara 1904. évi május hó 5-én d. u. 3 és fél órakor rendes közgyűlést

part, melyre a kamara tagjait meghívja. A napirend fontosabb tárgyai a következők: A vasutasok sztrájkjáról. Hajdumegye telefonhálózat. Nyilvános árverési csarnok Debreczenben. A vasárnapi munkaszünet kérdése. A házalási ügy rendezése; A debreczeni munkássztrájk. Szőnyegre kerülnek továbbá a kamarához intézett kérelmek és egyéb elintézését váró ügyek. — Egyáltalában a napirend és tárgysorozat minden egyes pontja ugyszólván országos érdekű kérdéseket vet fel.

Csige Ilonka nagyon beteg.

Mindannyiunk emlékezetében van még Csige Ilonkának az a valóban művészi alakítás, melyet a „Menyecske” c. darabban egy haldokló leány szerepében produkált. Ki gondolt volna akkor valaki arra, hogy a színpalán kívül is ilyen szomorú szerep jut Csige Ilonkának, ennek a szép tehetségű, igazi és vérbeli színésznőnek. Csige Ilonka, — mint részvétellel értesülünk — nagyon beteg. A kolozsvári klinikán tifusban fekszik s tegnap nővére, Hahnel Aranka táviratot kapott, amelyben az orvosok reménytelennek jelentik Csige Ilona felgyógyulását. Mi azonban reméljük, hogy mindnyájunk öröme kedvező fordulat fog beállani a Csige Ilonka betegségében.

Meghalt, mert a fiát besorozták.

Az anyai szeretetnek mélyen megható esetéről kapunk hírt Szatmárról. A napokban lefolyt sorozás alkalmával ugyanis a Szatmárral szomszédos Lázaru községből is megjelentek a legények a sorozóbizottság előtt. A hadkötelesek között volt Kacziár Péter nevű legény is, akit a sorozásra az édesanyja bekísért. Az öreg asszony egész nap ott leste, várta a sorozóhelyiség előtt az eredményt s folyton imádkozott, hogy a fiát valahogy be ne vegyék katonának. De a szép szál legény bevált s mikor a fiu anyja ezt meghallotta, hirtelen a szívéhez kapott és holtan rogyott össze. A szegény asszonyt szívszélhűdés ölte meg.

— **Elveszett** csütörtökön egy kávébarna fiatal angol vizsla. A megtaláló illető jutalmat kap Széchenyi-utca 6. sz.

— **Ben-Ali-bej bűvész** varázstársulata még vasárnapig marad városunkban a külső vásártéren, ahol naponta 3 előadást tart és pedig délután 5, 7 és este fél 9 órakor. Az előadások igen érdekesek és tanulságosak.

— **Pénzkölcsönök** gyorsan kiszélesztettek a 26 pénzintézetrel összeköttetésben levő bankirodában, Debreczen, Csapó-utca 12. Törlesztéses kölcsönök földbirtokra és kisebb bérházakra is.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piacz-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kaupbejáratánál levő kirakatokban.

— **Az összes szépitőszereket** felülmulja a közkedvelt Földes-féle Margit-crème. Gyorsan és biztosan eltávolítja szeplőt, májfoltot, kiütéseket, ráncokat és egyéb arcztisztálanságot s így nemcsak szépít, de fiatalít is. Ár 1 korona, nagy tégely 2 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kálmán gyógyszerárban, Aradon és minden gyógyszertárban, drogériában s illatszert kereskedésekben. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Csodálatos** azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa-féle valódi angol ugorkatej használata által elérnek. Néhány nap után eltűnt az arczbőrről szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajot, kisimítja a ráncokat és redőket, az arczbőrt fehérré, üdév és finommá varázsolja a nélkül, hogy a bőrnek ártana. A párisi és bécsi kiállítások

kon kintüntetett szer, mely rövidesen nálunk is, mint Angolországban, az összes egyéb szépitőszereket kiszorítja. Üvegja két korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 korona és puder 1 kor. 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerár, Budapest-Erzsébetfalva.

— **Valódi angol és sollingeni aczél-árak**, különlegességek, zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek és kellékek rendkívül olcsón kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

— **Dicsőretre méltó hazafias cselekedet** a világhírű Herkulesfürdő igazgatósága részéről, hogy a szerényebb jövedelemmel bíró közönségnek 50 százalékos árkedvezményt nyújtása által lehetővé teszi, hogy egészségének helyreállítása céljából júliusig és augusztus 2-dika után a fürdő önzonus pormentes levegőjét élvezhesse, kéndús és konyhasós tartalmu természetes meleg forrásaiban pedig ischias, idült csusz, köszvény, csont betegségek, vérszegénység, női bántalmak stb. ellen gyógyulást találhasson. A kedvezményben részesülnek államhivatalnokok, megyei, városi, községi hivatalnokok, színészek, jegyzők, tanárok, tanítók, tisztviselők, hivatalnokok, turisták stb. Penziórrendszer. Bővebb felvilágosítást és prospektust készséggel küld az igazgatóság.

— **Szerencse.** Török A. és Társa lapunkhoz csatolt mellékletére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Az osztályosorjáték játékterve.** A magy. kir. szab. osztályosorjáték hivatalos játéktervét, amelyből az világlik ki, hogy összesen százötven sorsjegy közt, 14.459.000 koronát sorolnak ki, a nagyközönség bizonyára ismeri. — Tudja ugyan róla azt, hogy a világ valamennyi osztályosorjáték-terve közt a legjobb, de mégis csupán csak nagy számsort lát benne. Hanem az élet eleveenségét vitték a sorsjátékba azok az adatok, amelyeket nemrég egyes főnyeremények nyelőiről megtudnunk sikerült, s amelyeket akkor közöltünk is. Egész sor ember: iparos, hivatalnok, kereskedő, gazda, önálló és alkalmazott vonult el előttünk, akik hol egy-egy nyolezad; hol egy-egy negyed sorsjeggyel vagyonna tettek szert. Ők az eleven bizonyítékai és hirdetői annak, hogy a magy. kir. szab. osztályosorjáték játékterve megfelel világszerte elterjedt kitűnő híreinek.

Tudomásul! Tisztelettel értesitem az uri közönséget, hogy a tavaszi és nyári időnyre nagymennyiségű legújabb divatu, kitűnő minőségű angol és francia szöveteim megérkeztek. Kérem a tisztelt közönséget, látogassa meg Piacz-utca 75. szám alatt levő üzletemet a gazdag választéku rak-tár megtekintésére. Tisztelettel Honig J.

TAVIRATOK.

Orosz-japán háboru.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, április 30.

Pétevár, április 30. Több külföldi alattvaló azt kérelmezte, hogy vegyék fel az orosz hadseregbe, mint önkénteseket. A csár azonban kijelentette, hogy minden államnak szüksége van saját alattvalóira s így a külföldi jelentkezőket nem veszik fel az orosz hadseregbe.

A Varjag és Corejec hajók legénységét itt nagy ünnepekkel fogadták, amelyen a csár is jelen volt. A székházban az

oldenburgi hercegi pár fogadta s onnan a téli palotába vonultak át.

Tomcsányi Russi a ravatalon.

Budapest, április 30. Tomcsányi Russi holttestét átszállították a Kerepes-uti halottas házba. Az átszállítás sok nehézségekbe ütközött, mert a rendőrség felakarta boncolni a holttestet. — A részvét őriási, a ravatalra sok koszoru érkezett. Ezek közt van a Magyar Színház igazgatóságának és személyzetének koszoruja. Kiválik a koszoruk közül egy fehér koszoru, melynek kék szalagján Jenő felírás van. Ezt völegénye Rácz Jenő küldte, akit a csapás nagyon lesujtott.

Szerelmi drámák.

Budapest, április 30. A Csokonai-utca Millenniumi fogadóban szerelmi dráma történt. Jenő Mária könnyelmű életet élő leány tegnap az utcán találkozott Kovács István műszerésszel s együtt fogadtak szobát, ahol ma mindkettőt halva találták.

Budapest, április 30. Ma éjjel véres szerelmi dráma folyt le Reichmann Soma zsidókorházi gondnok lakásán. Reichmannál szolgált ugyanis Szabó Julia 26 éves leány, akinek 3 év óta viszonya volt Szabó Péter villamosági szerelővel. A férfi régebb idő óta féltékeny volt s már egy ízben merényletet követett el a leány ellen. Ezért egy évi börtönt kapott. Most szabadult ki a börtönből s azóta folyton kutatott Szabó Julia után, akit végre megtalált. Belopódzott Reichmann lakására s ott elbujt. — Éjjel a fürdőszobában lakó leányra rontott s forgó pisztolyal rálőtt. A lövés a leányt karján találta s kiszaladt a kapushoz. Mire a kapussal visszatért, Szabó Péter öngyilkos lett s az orvos már csak halálát konstatálhatta. A leány sebe nem súlyos.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— április 30

Készáru: csendes.

Buza májusra	7.79—7.80
„ októberre	7.88—7.89
Rozs októberre	6.47—6.48
Rozs májusra	—
Zab áprilisra	—
Zab októberre	5.47—5.48
Tengeri májusra	5.03—5.04
Tengeri júliusra	5.18—5.19

RONCEGNO

közismert és híres

VAS-ARSEN-FÜDŐ

335 mtr. a tenger színe felett.

Fürdőidény: Május—október.

1/3 órányira Trentótól. Vasut: Trento—Ronceno. — Térzene. — (Anamia, Chlorose, Malaria, női betegségek, bőrbetegségek, ideggyanúsalmak, vérszegénység és gyengeség ellen.)

Elsőrangú berendezés.

Meglepő szép fekvés, körülveve 80,000 négyzetméter nagyságu árnyas ligettől. — Új berendezésű fény- és villanyfürdők, tökéletes hidegviz gyógyintézet. 200 vendégszoba és szalonok, villanyvilágítás, gyógyforrás viz. Alpesi száraz levegő. Kirándulások központja. Sport. VIII. nemzetközi Lawn-tennis-verseny 2000 k. jutalomdíjjal. Kétszer naponként zenekar. Teljes ellátás 11 koronától fölfelé. Felvilágosítást és prospectust bérmentve küld az igazgató. — Az ivó kura egész éven át tart.

**Gyönyörű
szines és fekete
Grenadin és Etamin
áttört szövetek**

érkeztek
óriási választékban:

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. ház-
tulajdonos és lakásbérlo közösséget, hogy

Első debreczeni háziszemét-kiszállító

vállalatunk

megalakult. Szükségtelen emlitenünk is
talan, hogy vállalatunk olyan hasznos és
érdemes intézmény, melyet az említett kö-
zönség okvetlenül pártolni fog, annál is in-
kább, mert eltekintve attól, hogy mind-
eddig kénytelenek voltak a lakóházakban
kellemetlen és undorító bűzös szemétdom-
bokat, vagy ládákat megtűrni, a mi pedig
egészségi szempontból sem volt ajánlatos,
az most vállalatunk megalakulásával tel-
jesen nélkülözhetővé vált, mert **havi
20 fillér** csekély díjazás ellenében,
minden lakótól reggelenként eltávolítja a
szemétszállító kocsit, a naponta egy kis
ládába vagy kosárba összegyűjtött szemé-
tet, melyet az ajtó elé, vagy a kapuba
kell helyezni.

Kéretnek ennél fogva azok, kik vállalatunkat igénybe venni óhajtják, hogy e kívánságukról bennünket röviden értesíteni sziveskedjenek levélileg, a kocsik vagy telefon útján, a mielőbbi intézkedés végett. Telepünk a Balogh-féle téglagyár, 115-ik szám alatt.

Tisztelettel

Balogh és Vértessy,
Telefon szám 218.

Államilag vizsgált **Lucerna, Répa,
konyhakarti és virágmagvak,**
Valódi „Elefánt” mosópor, leg-
fényesebb **szobapadló és butor-lack**
kapható

KOHN HENRIK

fűszer-, festék- és ásványvíz nagykereske-
désében, **gróf Degenfeld-tér.**

? Miért ?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.
Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
Mert ott 3-szor a 400.000 kor. főnyereményt
Mert ott 3-szor a 100.000 „ „
Mert ott 1-szer a 70.000 „ „
Mert ott 4-szer a 60.000 „ „
Mert ott 3-szor a 30.000 „ „
Mert ott 5-ször a 25.000 „ „
Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztályosorsjáték **május 17. és 18-án** megtartandó huzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{12}$ — $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{1.50}$ sorsjegyeket
rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11-ik szám.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összeg postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálunk.

Levágandó rendelőlével.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Sziveskedjék czimemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztály-sorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: ..... korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos czim } Név .....
Állás .....
Lakhely .....
Utolsó posta .....

A nem kívánt módosítástól tartózkodni.

Kardos László

ajánlja
szőnyeg-raktárát

Kossuth-u. 9
a vászonüzlettel egy helyiségben,
a lakást változtató t. kö-
zönség b. figyelmébe.

Minden fajta
szőnyegek,

Szoba-pokróczok, Szövet- és
Csipke-függönyök, Ajtó-függö-
nyök, Ágy- és Asztalterítők,
Butorszőnyegek, — Bőrvásznak,
Linoleumok nagy választékban.

Maradék szőnyegek fél áron.

A hivatalos cs. kir. „Wiener- Zeitung“

277. számában 77. oldalon méltó módon fog-
lalkozik Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és
kir. udv. szállító Wilhelm féle antiarthritikus
és antireumatikus vértisztító teájának gyógy-
hatásával.

Több irányban tett tapasztalat alapján az
antiarthritikus és antireumatikus vértisztító
teát reumatikus és csuszos bántalmaknál kitű-
nő eszköznek ajánlhatjuk. Különleges hatása
a test egész vértartalmán, valamint az ideg-
rendszeren nyilvánul, amennyiben a vér sű-
rűsödését megszünteti, az altestben a szénsav-
tartalmu venerikus vért megtisztítja, a nyálka-
és kölerakódásokat eltávolítja, valamint a
székrekedéseket, melyek mindannyian előidé-
zik a nevezett betegségeket, megszünteti.

Ennek a teának még huzamosabb időn ke-
resztül való használata sem nehezíti az emészt-
ést, sőt ellenkezőleg, erősíti.

Különösen ajánlatos ennek a teának a hasz-
nálatát tavasszal, valamint a zordabb és hi-
degebb időjárásban, amikor a nevezett bajok
föjlépní szoktak és nagyon megviselik a be-
tegeket.

Hogy megóvjuk magunkat hamis utánza-
toktól, melyek a jó eredményt maguk után
nem vonják, ezt a teát egyenesen Wilhelm
Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari száll-
ítóól Neunkirchen (Bécs mellett) raktárából
vagy ennek fiókjából kell beszerezni.

(2.) Dr. Raudnitz.

Raktár Debreczenben TÓTH BÉLA gyógy-
szertárában.

Van szerencsém tudatni a n. é.
közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszerztem és azt literen-
ként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény.

Állandó raktár különböző hegyi
és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

A szőlő PERONOSZPORAJA ellen való védekezésben általánosan elismert legjobb anyag a

DR. ASCHENBRANDT-féle **BORDÓI-POR.**

Ára Budapesten: 50 kilogrammos zsákokban à klg. 66 fil., 10 és 5 kilogrammos
zsákokban à klg. 70 fil. 2 kilogrammos dobozokban à klg. 70 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, előállítás a gyorsabb, a levélhez jobban tapad, mint
a rézgálicz, a permetezőt sohasem dugítja.

A magyaróvári magy. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása
kísérletének fővegy. eredménye a legkitűnőbb külföldi szaktudósok véleménye,
számo. magyar gazda biz. nyitványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő eredménnyel használható a burgonya-vész
ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávázásra és barmfi-ólak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

A por kapható és megrendelhető:

KONTSEK GÉZA kereskedőnél **Debreczenben.**

— Kuzás már 1904. május 17. és 18-án
az I-ső osztályu | egy egész | egy fél | egy negyed | egy nyolczad
sorsjegyek árai: | 12 kor. | 6 kor. | 3 kor. | 1.50 kor.

Komáromi József

papirkereskedés,

Debreczen, Piacz-utca 12-ik szám.

BOLTHELYISÉG

azonnal kiadó, Kosuth-utca 15. szám, szemben a gyógyszer-tárral. — Ugyanott értekezhetni.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 34 év óta megbízható betörzsölési alkalmazzatik köszvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerész** Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

„BERTA” gőzmalom

a régi sertésvásár-téren.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű örlető közönséget, hogy a mai napon **a Rosenthal-féle gőz- és olaj-malmot megvettem** és azt „Berta” gőz- és olaj-malom címen saját kezelésem és felügyeletem alatt tovább vezetem. Főtörekvésem oda irányul, hogy a nagyérdemű közönséget **szolid, pontos és jó kiszolgálásban részesítsem, szilárd buza és kétszeres LISZT, árpa, tengeri dara és korpa mindenkor a napi áron kapható.** Magamat a t. közönség szíves pártfogásába ajánlván tisztelettel

Báránv Mór.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEC ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA

HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLÉKELVE VAN!

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XIV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizennegyedik sorsjáték.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona. Huzás: 1904. máj. 17. és 18.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1904. jun. 15. és 16.		Harmadik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1904. jul. 12. 13. 14.		Negyedik osztály Betét 40 korona. Huzás: 1904. aug. 9. 10 11.		Ötödik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1904. szept. 6. és 7.		Hatodik osztály Betét 24 korona. Huzás: 1904. szeptember 27-től október 24-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona 1.000.000 (Egy millió)	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	1 Jutal. Kor.	600000
1 á	50000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	30000	1 á	30000	1 nyer.	400000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	200000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	100000
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	3 á	10000	3 á	10000	3 á	10000
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000	5 á	5000	5 á	5000	5 á	5000
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000	8 á	2000	8 á	2000	8 á	2000
30 á	300	20 á	1000	10 á	1000	10 á	1000	10 á	1000	10 á	1000
100 á	100	110 á	300	120 á	500	120 á	500	120 á	500	120 á	500
3350 á	40	4350 á	80	4850 á	130	4850 á	170	3850 á	200	3850 á	200
3500 nyer. K.	263000	4500 nyer. K.	528000	5000 nyer. K.	916500	5000 nyer. kor.	1.120.500	4000 nyer. kor.	1.076.000	33.000 nyer. és jut. Kor. 10.555.000	

Az I. osztály huzása 1904 május 17 és 18-án tartatik meg. — A huzások a **Magyar kir. állami ellenőrző hatóság** és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) Sorsjegyek a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárúítóinál kaphatók.

Budapest 1904. április hó 24-én.

Magy. kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.